

POROČILO
O REALIZACIJI TERCIARNEGA PROGRAMA
V OBDOBJU 1-12/2021
za izvajalca:

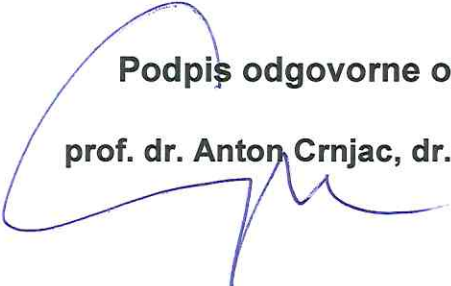
Univerzitetni klinični center Maribor

---

1. Pisno poročilo o realizaciji terciarnega programa (Priloga 1)
2. Izpolnjeni obrazci o realizaciji terciarnega programa (Priloga 2)

V Mariboru, dne 25. 2. 2022

Podpis odgovorne osebe
prof. dr. Anton Crnjac, dr. med.

Pisno poročilo o realizaciji terciarnega programa

Univerzitetni klinični center Maribor (v nadaljevanju UKC Maribor) izvaja celovito bolnišnično in specialistično ambulantno dejavnost na primarni, sekundarni in terciarni ravni za podravsko regijo, s subspecialnimi oziroma terciarnimi dejavnostmi pa pokriva potrebe severovzhodne Slovenije s pomursko, koroško in savinjsko regijo. Pomemben del terciarne dejavnosti izvaja na področju izobraževanja in usposabljanja medicinskega in negovalnega kadra te regije.

Skladno z določilom Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2021 (SD 2021) smo izvajalci Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod) dolžni predložiti vsebinsko in finančno poročilo o realizaciji terciarne dejavnosti za obdobje 1 - 12 2021. O aktivnostih s področja terciarne dejavnosti poročamo že osemnajsto leto.

Podatki, ki vam jih posredujemo, zajemajo poročila s področja Terciarja I in II. V nadaljevanju podajamo kratek komentar o vsebini priprave poročila.

TERCIARNA DEJAVNOST

Terciarna dejavnost je sestavljena iz dveh delov.

Terciar I je sestavljen iz programa učenja in usposabljanja za posebna znanja ter programa razvoja in raziskovanja. Terciar I sestavlja tudi nacionalni register bolezni in nacionalna evidenca ter nacionalna čakalna lista.

Terciar II je sestavljen iz izvedenosti (ekspertnosti) in težavnosti (kompleksnosti). Izvedenost predstavljajo v UKC Maribor dejavnosti subspecialnih laboratorijev, subspecialnih timov ter tematskih interdisciplinarnih konzilijev. Težavnost predstavlja obravnavo pacientov z visoko stopnjo kompleksnosti in napotitve pacientov iz drugih bolnišnic ali ambulant oziroma iz primarne ravni.

TERCIAR I

Področje učenja in usposabljanja

Program učenja zajema podiplomsko izobraževanje: specializacijo in doktorat.

V skladu z navodili se v Poročilu o realizaciji terciarnega programa 1 - 12 2021 ne prikazuje realizacije dodiplomskega izobraževanja (izobraževanje za študente Fakultete za zdravstvene vede v Mariboru, Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in Ljubljani, Fakultete za zdravstvene vede Ljubljana, Visoke zdravstvene šole Celje, Visoke šole za zdravstvene vede Slovenj Gradec in Evropski center Maribor). Prav tako se več ne prikazuje mentorstva za pripravnike.

Aneks št. 2 k Splošnemu dogovoru za leto 2013 je v 25. členu določil brisanje 1. alineje: dodiplomsko izobraževanje – klinični del (fakultete, visoke in višje šole za zdravstvene delavce in sodelavce) in javno zdravje v 1. točki 2. odstavka 13. člena Priloge BOL II/b. S to spremembo Splošnega dogovora je v programu učenja v okviru Terciarja I ostalo le podiplomsko izobraževanje: specializacija, znanstveni magisterij in doktorat. Tudi programa podiplomskega izobraževanja znanstveni magisterij ni več možno vpisati.

Ta sprememba je v splošnem dogovoru bistveno okrnila vsebino terciarne dejavnosti. Dodiplomsko izobraževanje - izvajanje kliničnih vaj za študente medicinske fakultete in drugih visokih zdravstvenih šol je bistven sestaven del terciarne dejavnosti na področju učenja in usposabljanja bodočih zdravstvenih delavcev. Učenje medicine poteka ob bolniški postelji, zato je neločljivo od dela z bolniki. Učitelji so vrhunski strokovnjaki na svojem strokovnem področju, obenem pa opravljajo tudi delo zdravnika. Učenje medicine in drugih zdravstvenih strokovnjakov poteka ob vsakodnevem delu v bolnišnici ali ambulanti. Učitelji vseh zdravstvenih poklicev opravljajo vizite skupaj z učenci, pregledujejo bolnike, diskutirajo o različnih načinih zdravljenja in diagnostike, skupno z učenci rešujejo klinične probleme hospitaliziranih bolnikov, organizirajo seminarje in klinično-patološke konference. Študente učijo različnih praktičnih veščin (posegov, tudi operativnih), načinov kontakta z bolniki, sporočanja slabih novic, informiranja bolnikov o bolezni in poteku zdravljenja, etičnih vrednot itd. – vse kar bodo bodoči zdravstveni strokovnjaki potrebovali pri svojem delu.

Ker je dodiplomsko izobraževanje bistven sestaven del terciarne dejavnosti na področju učenja, ki je glavni del Terciarja I, smo UKC Maribor in druge terciarne bolnišnice preko Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije v postopku sprejemanja Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2021 ponovno predlagale, da se dodiplomsko izobraževanje vključi v splošni dogovor.

Čeprav dodiplomsko izobraževanje trenutno uradno ni sestavni del terciarne dejavnosti, smo v UKC Maribor za svoje potrebe izračunali stroške dodiplomskega izobraževanja, ki so znašali v letu 2021 4.411.840 EUR.

Pri izračunu plač mentorjev smo uporabili dejansko bruto vrednost ure, izračunane iz dejanskih bruto urnih postavk plač vseh mentorjev, posebej za zdravnike (48,72 EUR) in posebej za medicinske sestre, fizioterapevte, radiološke inženirje, farmacevte in živilske tehnike (23,07 EUR).

Za prikaz mentorstev pri podiplomskem izobraževanju specializantov, smo uporabili podatke Zdravniške zbornice Slovenije, saj ta vodi in delno zagotavlja sredstva za glavne in neposredne mentorje. V tabeli Specializacija, smo prikazali število vseh mentorstev v UKC Maribor in vrednost, ki je financirana preko razdelilnika Zdravniške zbornice Slovenija in za enak obseg mentorstev, vrednost ki je dodatno financirana iz sredstev UKC Maribor za terciar (izločena sredstva financirana preko razdelilnika Zdravniške zbornice Slovenija).

V tabeli Program učenja - podiplomski študij - poimenski seznam je v stolpcu Ime in priimek specializanta, zapisanih 701 specializacij (264 glavnih mentorstev in 437 neposrednih mentorstev) ter 136 vpisov na doktorski študij. V stolpcu Ime in priimek mentorja je zapisan mentor k vsaki od 701 specializacij in 136 doktoratov. Specializanti so razvrščeni k pripadajočemu mentorju. Isti specializant je lahko zapisan večkrat, saj lahko ima v UKC Maribor glavnega mentorja in/ali enega ali več neposrednih mentorjev.

Od 474 enoličnih specializantov, ki so v UKC Maribor opravili 701 specializacij, jih ima 41 v UKC Maribor samo glavnega mentorja, 212 specializantov ima samo neposredno mentorstvo (enega ali več neposrednih mentorjev menjaje) in kar 221 je takih, ki imajo v UKC Maribor tako glavno kot neposredno mentorstvo (enega ali več neposrednih mentorjev menjaje).

V UKC Maribor smo imeli v letu 2021 130 glavnih mentorjev. 58 je takih, ki so nastopali samo v vlogi glavnega mentorja, 72 je takih, ki so bili tako glavni kot neposredni mentorji in več zaposlenih zdravnikov, ki so nastopali samo v vlogi neposrednih mentorjev, v različnih časovnih obdobjih, za 701 specializacij (474 enoličnih specializantov).

Kadar glavni mentor ni zaposlen v UKC Maribor in ima specializant pri nas enega ali več neposrednih mentorjev, smo v stolpcu z mentorji za lažji prikaz zapisali samo enega neposrednega mentorja. V stolpec Mentorstvo za: smo zapisali, za kakšno vrsto neposrednega mentorstva gre. Vlogo neposrednih mentorjev opravljajo zaposleni zdravniki UKC Maribor menjaje, odvisno od trajanja in vrste specializacije. Zadnji dve leti, je dosledno vodenje evidenc o specializantih in mentorjih še posebej zahtevno, saj se zaradi sprotnega prilagajanja epidemiološkim razmeram, planirana organizacija in oblika dela dnevno spreminja.

Dodatno pojasnjujemo, da so med specializanti in tistimi, ki delajo doktorat zapisani tudi zaposleni zdravniki UKC Maribor, ki lahko hkrati nastopajo v vlogi mentorjev drugim specializantom (takrat so zapisani v stolpcu pod mentorji). Gre za starejše zdravnike specialiste, ki opravljajo še specializacijo iz druge specialnosti in take, ki so dodatno vpisali doktorat.

Kadar vpisani na doktorski študij, nimajo glavnega mentorja iz UKC Maribor ali posebej izbranega neposrednega mentorja, vlogo neposrednega posvetovalnega mentorja prevzame predstojnik oddelka ali njegov namestnik.

Področje usposabljanja za posebna znanja

Prenos znanja in najnovejših dognanj naših strokovnjakov ter prirejanje strokovnih srečanj - tečajev, seminarjev, simpozijev, kongresov, predavanj, delavnic, sestankov, razstav in ostalih oblik strokovnih srečanj - prispeva k večji uveljavitvi strokovnih dosežkov in spoznanj, ustvarjenih v UKC Maribor.

Program usposabljanja za posebna znanja obsega usposabljanja v smislu prenosa znanja in najnovejših dognanj iz prakse in literature v prakso na konkretnem zdravstvenem področju.

Vsebine teh usposabljanj so primerne za podaljševanje licence zdravnikom in so priloga Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2021.

Zaradi razglašene epidemije in Odloka Vlade RS o ukrepih za zajezitev in obvladovanje epidemije COVID-19, usposabljanja za posebna znanja v letu 2021 niso potekala kot načrtovano. Nekatera izobraževanja so bila odpovedana, predstavljena ali pa so potekla elektronsko (webinar). Prav tako niso bila pridobljena soglasja pristojnih RSK.

Področje razvoja in raziskovanja

Področje razvoja in raziskovanj po definiciji spada v Terciar I in vključuje področje raziskovalnih projektov. V UKC Maribor spodbujamo znanstveno - raziskovalno in publicistično delo. V poročilu so zajeti raziskovalni projekti, katerih naročnik je ARRS, EU ter UKC Maribor.

Vsebina je priloga Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2021 ter Programa dela in finančnega načrta za leto 2021.

Vrednost realizacije v letu 2021 je nižja od planirane, saj nismo bili izbrani na vseh EU in ARRS razpisih, na katere smo se prijavi in planirali sredstva. Šele februarja 2022 smo bili izbrani na dveh projektih, na katere smo se prijavi že septembra 2021 in se bodo pričeli izvajati šele v letu 2022. Dodatno se v letu 2021 še niso pričeli izvajati interni raziskovalni projekti, za katere je bil razpis v novembru oz. decembru 2021.

TERCIAR II

Terciar II sestavljata **težavnost** (kompleksnost) in **izvedenost** (ekspertnost).

Težavnost predstavlja obravnavo pacientov z visoko stopnjo kompleksnosti obravnave, vključno z napotitvami pacientov iz drugih bolnišnic ali specialističnih ambulant. Za določitev pacientov z največjo stopnjo kompleksnosti obravnave je potrebno določiti kriterije za ta izbor. Osnovni kriterij za izbor je nabor t.i. terciarnih posegov, ki se izvajajo v največji meri samo v terciarnih bolnišnicah, saj so praviloma povezani s kompleksno obravnavo najzahtevnejših pacientov. Za zagotavljanje najvišje ravni zdravstvene obravnave pacientov je potrebno razpolagati z visoko usposobljenimi multidisciplinarnimi timi in organiziranim delovanjem specializiranih diagnostičnih enot in laboratorijev.

Izvedenost obsega:

- najvišjo stopnjo usposobljenosti zdravstvenih timov na posameznem strokovnem področju (subspecialni timi), vključno s podpodročji (subspecializacija);
- ozko specializirane laboratorije, diagnostične in terapevtske enote;
- trajno ali občasno horizontalno povezanost več strok za najboljše reševanje problemov zdravstvene oskrbe (interdisciplinarni ekspertni konziliji).

Subspecialni timi

So visoko specializirani timi strokovnjakov, ki načrtujejo in izvajajo celovito zdravstveno obravnavo redkih in zapletenih bolezni.

Prikazanih je 43 subspecialnih timov UKC Maribor različnih specialnosti, število članov v posameznem timu, število opravljenih ur, bruto plača, amortizacija in materialni stroški. Posebej pa izobrazba članov tima ter delež delovnega časa za delo v timu.

V poročilu o izvajanju terciarne dejavnosti smo predpostavili, da so subspecialni timi praviloma vezani na terciarno obravnavo pacienta. Zato so v poročilu vključeni tudi v evidenco terciarne obravnave po pacientu.

Subspecialni laboratoriji

So subspecialni laboratoriji, ki so specializirani za opravljanje terciarnih storitev oz. storitev za redke in kompleksne bolezni. Naveden je naziv subspecialnega laboratorija, terciarne storitve ki jih opravljajo, število zaposlenih, ki opravljajo te storitve (poimenska sestava članov, izobrazba) in število ur, ki jih opravijo. Prikazana je bruto plača, amortizacija opreme in stroški reagentov za omenjene storitve.

Tematski interdisciplinarni konziliji

Kot tematski interdisciplinarni konziliji so prikazane skupine strokovnjakov iz različnih zdravstvenih področij, ki se sestajajo redno v določeni sestavi na opredeljeni lokaciji z namenom izmenjave mnenj in izkušenj o načinu obravnave najzahtevnejših pacientov iz svojega področja. Prikazani so po številu opravljenih ur ter številu članov (seznam imen, priimkov in izobrazba za posamezne člane teh konzilijev).

Evidenca terciarne obravnave po zavarovani osebi – težavnost

Izvajalci smo k že vzpostavljenim evidencam dolžni vzpostaviti in poročati podatke iz evidence storitev po zavarovani osebi (ki je bila terciarno obravnavana), iz katere je razvidno: identifikator obravnave in storitve, datum sprejema in datum odpusta iz obravnave, šifra obračunske storitve, ki jo je UKC Maribor obračunal za zavarovano osebo, planska cena za enoto mere, obračunana vrednost storitve (skupaj OZZ+PZZ) ter specifikacija dejanskih stroškov obravnave ločeno po kalkulativnih elementih (stroški skupaj, plače (II. bruto), materialni stroški, amortizacija) ter na nivoju podprogramov (npr. strošek subspecialnega laboratorija, strošek subspecialnega tima in strošek interdisciplinarnega konzilija).

Za zavarovano osebo je bilo potrebno navesti tudi podatek o napotitvi zavarovane osebe ob zaključku obravnave (1-domov, 2-v drugo bolnišnico, 31-na drug tip obravnave v isti bolnišnici, 32-druga premestitev v isti bolnišnici, 4-na rehabilitacijo v drugo bolnišnico ali zdravstveni zavod, 5-v dom za ostarele ali socialni zavod, 6-na lastno odgovornost, 82-zavarovana oseba je umrla in je obducirana, 83-zavarovana oseba je umrla in ni obducirana).

V sodelovanju z drugimi terciarnimi bolnišnicami smo v UKC Maribor pripravili seznam posegov, ki opredeljujejo paciente z največjo stopnjo kompleksnosti obravnave (terciarni posegi). Na osnovi seznama 543 terciarnih posegov, smo v UKC Maribor pristopili k izdelavi stroškovne analize za leto 2021. Pri tem smo na eni strani upoštevali podatke o zdravljenih pacientih, na drugi strani pa stroške poslovanja UKC Maribor v letu 2021.

Ob upoštevanju izbranih posegov se je v stroškovni analizi UKC Maribor med paciente z največjo stopnjo kompleksnosti obravnave v letu 2021 uvrstilo 10.769 pacientov s 16.400 terciarnimi posegi. Pacienti z največjo stopnjo kompleksnosti obravnave so pacienti, pri katerih je evidentiran vsaj en poseg iz seznama 543 posegov.

V stroškovni analizi so bili na paciente razporejeni materialni stroški, stroški dela in amortizacija za čas bivanja pacienta v bolnišnici. Skupni stroški zdravljenja terciarnih pacientov v UKC Maribor so v letu 2021 znašali **87.427.039 EUR**.

Od tega znaša ocenjena izvedenost za terciarne paciente (paciente z visoko stopnjo kompleksnosti obravnave) v letu 2021 28.171.537 EUR.

Nato je sledila primerjava z vrednotenjem teh pacientov v sistemu SPP. Za navedene paciente je bilo obračunanih 32.341 uteži, ali povprečno 3,89 uteži na pacienta. Za ovrednotenje uteži je bila uporabljena cena uteži 1.370,89 EUR, kar predstavlja povprečno ceno slovenske uteži v letu 2021. Ob upoštevanju te cene in dogovorjenih enotnih cen so bili pacienti z največjo stopnjo kompleksnosti obravnave ovrednoteni na **54.339.670 EUR**.

Novost pri poročanju zadnji dve leti je podatek o realizirani vrednosti LZM na pacienta z visoko stopnjo kompleksnosti obravnave (v skupni vrednosti 3.096.949 EUR) ter posebna cena (dodatek) za COVID storitev (COVID paciente).

V nadaljevanju so prikazani podatki za vseh 10.769 pacientov:

Št. terciarnih storitev pri pacientih	16.400
Št. pacientov s terciarnimi storitvami	10.769
Skupaj št. BOD	85.203
Št. uteži	32.341
Povprečna utež	3,89
Materialni stroški	47.541.329 EUR
Stroški dela	36.707.410 EUR
Amortizacija	3.178.300 EUR
Skupaj stroški UKC Maribor	87.427.039 EUR
<i>od tega za izvedenost:</i>	
<i>Stroški subspecialnih timov</i>	<i>23.716.836 EUR</i>
<i>Stroški laboratorijskih storitev</i>	<i>4.204.496 EUR</i>
<i>Stroški interdisciplinarnih konzilijev</i>	<i>250.205 EUR</i>
Skupaj za izvedenost	28.171.537 EUR
Vrednost storitev OZZ+PZZ (sekundar)	54.339.670 EUR

Težavnost predstavljajo najbolj zahtevna bolnišnična zdravljenja, kjer stroški presegajo zaračunano vrednost, kar se je izrazito pokazalo v letu 2021 v primerjavi z letom 2020, ko zaznamo višje stroške težavnosti, iz dveh razlogov.

Zaradi razglašene epidemije in Odloka Vlade RS o ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19, je prišlo do zmanjšanja programa, zaradi odpovedi nenujnih bolnišničnih obravnav, kar pomeni v osnovi manjše število bolniško oskrbnih dni. Izvedeni pa so bili nujni posegi oz. posegi z visoko kompleksnostjo obravnave, torej več terciarnih storitev, kar je zvišalo povprečno utež. Vse to, ob naraščajočih stroških (višji stroški dela, materiala in energentov), zviša ceno bolniško oskrbnih dni in stroškovno analizo zdravljenja terciarnih pacientov.

Drugi razlog je več obravnavanih COVID pacientov, ob nižji ceni zdravljenja zanje. Leta 2020 smo zdravili 1.621 COVID pacientov, leta 2021 pa kar 2.798 COVID pacientov, obračunanih z dodatkom. Cene za zdravljenje teh pacientov so bile v letu 2020 8.000,43 EUR za zdravljenje brez zapleta, 16.000,86 EUR za zdravljenje z zapleti in 46.833,40 EUR za zdravljenje z ventilatorjem. V letu 2021 so se pravila za financiranje zdravljenja COVID pacientov spremenila. K tvorjeni SPP uteži COVID pacienta so se pripisali dodatki v višini 1.520,89 EUR za zdravljenje brez zapleta, 2.769,99 EUR za zdravljenje z zapleti in 7.863,52 EUR za zdravljenje s katastrofalnimi zapleti. Ob višjih stroških je opisana sprememba dodatno vplivala na zvišanje stroškov težavnosti v letu 2021.

PRIKAZ PODATKOV OPRAVLJENE TERCIARNE DEJAVNOSTI

V nadaljevanju prikazujemo osnovne postavke terciarne dejavnosti v UKC Maribor za leto 2021. Podrobnosti so navedene v priloženih tabelah priloge 2.

	Vrednost v EUR
Program Terciar I	
1. Učenje	6.479.381
2. Usposabljanje za posebna znanja	132.665
3. Razvoj in raziskave	565.138
4. Nacionalni register bolezni in nacionalna evidenca	
5. Nacionalna čakalna lista	
Skupaj	7.177.184
Program Terciar II	
6. Subspecialni laboratorij	6.729.535
7. Subspecialni timi	23.716.836
8. Interdisciplinarni konziliji	584.783
9. Težavnost	4.915.832
Skupaj	35.946.986
Skupaj Terciar I in II	43.124.170

ZAKLJUČEK

Poročilo o izvajanju terciarne dejavnosti v UKC Maribor za leto 2021 smo skušali pripraviti čimbolj celovito. Pri tem smo upoštevali definicije terciarne dejavnosti iz Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2021 ter izkušnje, pridobljene pri pripravi poročil preteklih let.

Podrobnejši vsebinski pregled in finančno ovrednotenje terciarne dejavnosti v UKC Maribor je prikazan v prilogi tega poročila. Prikazane so vrednosti terciarne dejavnosti v UKC Maribor v letu 2021 po področjih v skupnem znesku **43.124.170 EUR**.

Poročilo pripravili v Ekonomsko-analitski službi:

- Strokovna sodelavka:
mag. Aleksandra Pernat, univ. dipl. ekon.
- Strokovni sodelavec:
Žiga Starčevič, mag. posl. ved
- Strokovni sodelavec:
Mihael Jančič, univ. dipl. ekon.

Vodja Ekonomsko-analitske službe

Mirko Majhenič, univ. dipl. ekon.

Strokovni direktor UKC

prof. dr. Matjaž Vogrin, dr. med.

Direktor UKC

prof. dr. Anton Ornjac, dr. med.

